

« zurück blättern vor »

GROBSZTYN subst. m., ab 1557; auch *grobstyn*, *grubsztyn*; ‘Grab, Grabmal zur Erinnerung an einen Toten’ – ‘grób, grobowiec, kamień nagrobny’: (1557) 1966 OtwinWypis 189, SPXVI *Są powiązane na tańcuchach żelaznych do pawimentu kwadratowego, wielkiego jako grobstyny.*
◦ 1600 BzowRóż 99, SPXVI *Ty grobie [...] gdzie się z ciebie podziało złoto nadroższe / [...] Kto ukradł z ciebie zakopane ciało Panny / ktore BOgá noşıło? Odpowiedzieć może smętny grobstyn.* ◦ (1663) 1778 Zim.Siel. 257, L *Smutna pociecho z kosztownych grobsztynów.* ◦ (1674) 1859 Kochowski Fraszki 238 *Obálona [...] Máchiná W śmiertelnego křztalt / może byđ grobstyná.* ◦ 2.H.17.Jh. DrobOpow 127, SP17 *Ufypią w Tumie kopiec darnami opaszą Poganřkiemi obrzędy grobsztyny okraszą.* ◦ 1696 Bardz.Tr. 66, L *Zburzę miařto na grobstyn, i to ieszcze mogiła zbyt lekka.* ◦ (1703) 1705 Chrośc.Job 171, L *Zasnął w pokoju, i złożon w grobsztynie, A pamieć iego cnot aż dotąd stynie.* ◦ [LBel.] 1780 Mon 33, MAY *Grob-fztyn t.i. Grobowiec czyli Kamień grobowy.* – SPXVI, L, SWIL, SW (m.u.) sowie SPA 1916, SPA 1929 (barb.). ◦ **Var:** *grobstyn* subst. m., [hapax] (1557) 1966 OtwinWypis 189, SPXVI – nur SPXVI; *grubsztyn* subst. m., 1696 Bardz.Tr. 66, L ◦ [LBel.] 1780 Mon 33, MAY – L, SWIL, SW (m.u.); *grubsztyn* subst. m., 1655 Uciechy 260, BADECKI. ◦ **Etym:** nhd. *Grabstein* subst. m., ‘der über einem Grabe errichtete oder auf einem Grab liegende Gedenkstein’, GRI. ◦ **Konk:** *grobowiec* subst. m., bel. seit 1627, L, zuerst geb. CN; *mogiła* subst. f., bel. seit 1281, STP, zuerst geb. MAČZ. ❖ Das Wort ist literarisch seit dem ersten Beleg. In der Aufklärung wurde es wohl aufgegeben. Nach Włodek Sł 1780, MAY ist *grobowiec* das geltende Wort, während im gleichen Jahr Mon[itor], MAY (s.o.) vorschlägt, das alte Wort in den Wortschatz der Nation (*słownik narodowy*) wieder aufzunehmen.

« zurück blättern vor »